ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΠΡΟΝΟΙᾼ
ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Η΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1918. ΑΡΙΘ. 172

ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΗ ΑΜΙΛΛΑ

Τί εἶνε πάλιν ὅσα καθ᾽ ἑκάστην ἀπὸ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας μετὰ τοσαύτης καταπλήξεως καὶ ὀδύνης ἀγγέλλονται, καὶ μετὰ τόσου πόνου ἀναγινώσκονται καὶ ἀκούονται; Ὁποίας καὶ ὁπόσας πάλιν τερατωδίας διέπραξαν οἱ καταμιάναντες τὴν γῆν τὴν Ἑλληνικὴν ἄγριοι τῆς Βαλκανικῆς, ὁποίαν καὶ πάλιν λαίλαπα ἐξαπέλυσαν κατὰ τῆς πολυπαθοῦς ἐκείνης μάρτυρος χώρας, εἰς ἣν ὑπὸ δῆθεν ὅρους, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, εἰσβαλόντες, λιβὸς δίκην πᾶσαν ζωὴν ἀπεξήραναν καὶ πᾶσαν ἔσβυσαν πνοήν; Οἱ ἐκεῖθεν ἐξ αὐτοψίας καὶ αὐτηκοΐας καθ᾽ ἑκάστην τὰς ἐντυπώσεις αὐτῶν ἀνακοινούμενοι ἀμοιροῦσι λέξεων ὅπως ἐκφράσωσι καὶ περιγράψωσι τὴν ἐλεεινὴν πραγματικότητα. Αἱ ἀνακοινώσεις των εἶνε ἀσυνάρτητοι καὶ συγκεκομμέναι, ὡς ἀφηγήσεις θρηνούντων καὶ οἰμωζόντων, ὡς μονοσύλλαβοι φθόγγοι ἀλάλων, ὧν τὴν φωνὴν ἀποτόμως κατέπνιξε βαθυτάτη ὀδύνη καὶ ἀνέκφραστος ψυχικὸς σπαραγμός.

Οἱ Ἕλληνες ἔτι ἅπαξ ἐκνικήσαντες καὶ ταπεινώσαντες τοὺς Βουλγάρους ἀνέκτησαν καὶ ἀνεκατέλαβον ὁλοσχερῶς νεκρὰς τὰς ὑπὸ τούτων πατηθείσας χώρας. Τὰς χώρας ταύτας δὲν ἔπληξε συμφορὰ ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας πᾶς τις γινώσκει συνήθως ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἐνσκηπτούσας ὡς θεομηνίας πληγάς. Οὔτε ἀκρὶς κατέφαγε τὴν χλωρίδα, οὔτε λοιμὸς ἐδεκάτισε τοὺς κατοίκους, οὔτε λιμός, οὔτε κατα-

κλυσμός, οὔτε πῦρ αὐτοὺς ἐταλαιπώρησαν, οὔτε λύκοι καὶ θηρία ἄγρια ἐπέδραμον κατ' αὐτῶν. Ἀλλ' οὔτε καὶ πόλεμος τὸ χείριστον τῶν δεινῶν, ἐμάστισεν αὐτούς, διότι καὶ ἡ πληγὴ αὕτη ἔχει τὰ ὅρια καὶ τοὺς νόμους της, καὶ ἡ συμφορὰ αὕτη ἔχει τὸν χαλινόν της. Διὰ τῶν χωρῶν ἐκείνων διῆλθεν ὁ Βούλγαρος, ὅ ἔστιν, ἄλλαις λέξεσιν, ἡ ἄρνησις καὶ καταπάτησις παντὸς νόμου, ἡ περιφρόνησις πάσης ἠθικῆς. Δι' αὐτῆς διῆλθον οἱ χλευασταὶ παντὸς ἱεροῦ καὶ ὁσίου, οἱ ἐμπαῖκται τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, οἱ λησταὶ τῆς ζωῆς, τῆς περιουσίας καὶ τῆς τιμῆς, οἱ σαρκασταὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου, ἡ προσωποποίησις τῆς ἀναισθησίας καὶ τῆς πωρώσεως.

Διῆλθον οἱ Βούλγαροι· —καὶ εὑρέθησαν αἱ τέως ἀνθοῦσαι πόλεις ἄνευ κατοίκων, οἱ ναοὶ καὶ τὰ σχολεῖα ἐρειπωμένα καὶ ἐρημωμένα, οἱ ἀγροὶ τέλεον ἀπεψιλωμένοι, αἱ οἰκίαι ἄνευ ὑάλων καὶ παραθύρων καὶ θυρῶν καὶ παραστάδων, αἱ γυναῖκες ἠτιμασμέναι, αἱ παρθένοι ἀπάρθενοι, οἱ γέροντες ἐξ ἀγγαρειῶν ἐπιπονωτάτων ἐξηντλημένοι, αἱ γραῖαι βωβαὶ καὶ παράφρονες. Διῆλθον οἱ Βούλγαροι· —καὶ ἀφῆκαν μόνον φάσματα καὶ σκιὰς περιπλανωμένας ἐν ἀπογνώσει, ἐξαπέλυσαν τὸν φρικτότερον ἄγγελον τοῦ ὀδυνηροτέρου τῶν θανάτων, ὁλόκληρον χώραν μετέβαλον εἰς νεκροταφεῖον ἀπέραντον, ἐφ' οὗ νῦν πλανᾶται σιγηλὸν τὸ ὀδυνηρότερον πένθος.

Καὶ ὅσοι μὲν νῦν τοῦ νεκροῦ τὸν ὕπνον κοιμῶνται ἀπὸ τῆς βουλγαρικῆς ταύτης θεομηνίας, ἂς ὀρθωθῶσιν ἀπὸ τῶν τάφων καὶ ἂς ὑψώσωσι φωνὴν πρὸ τοῦ πασκοσμίου δικαστηρίου τῆς ἀνθρωπότητος ἐν καιρῷ, ἀφηγούμενοι τὰς ἀνεκφράστους δοκιμασίας των. Ἡμεῖς ὅμως ἂς ἀκούσωμεν τὴν φωνὴν τῶν ἐπιζησάντων καὶ ἂς προσέξωμεν εἰς τὴν εὐγλωττοτέραν πάσης λαλιᾶς πένθιμον σιωπήν των. Καὶ ἡ φωνὴ καὶ ἡ σιωπὴ αὕτη τῶν κινουμένων τούτων ρακῶν τῆς ζωῆς, τῶν ζωντανῶν τούτων ἐρειπίων τῆς βουλγαρικῆς λαίλαπος, ἂς θίξῃ τὰς χορδὰς τῶν καρδιῶν ἡμῶν, ἵνα ὄχι μόνον αἰσθανθῶμεν βαθύτατα τὸν ἀπὸ τῶν συμφορῶν αὐτῶν πόνον, ἀλλὰ καὶ κινηθῶμεν εἰς ἐπούλωσιν τῶν τραυμάτων των. Τὰ τραύματα ταῦτα εἶνε βαθέα καὶ πολυάριθμα καὶ τὸ βάλσαμον δέον νὰ ἐπιχυθῇ ἐπ' αὐτῶν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς καὶ ἐν ἀφθονίᾳ.

Ποιούμεθα λοιπὸν θερμὴν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς εὐποροῦντας. Ὁμολογοῦμεν, ὅτι διὰ πολλοὺς ἐκ τῶν φιλανθρώπων πᾶσα τοιαύτη ἔκκλη-

ις εἰς τὸ αἴσθημα τῆς φιλανθρωπίας των θὰ θεωρηθῇ προσβολὴ καὶ
'βρις· ἡ ἀνθρωπίνη ὅμως κοινωνία ἀποτελεῖ μουσείωμα διαθέσεων,
υστυχῶς δὲ οἱ δεόμενοι ὑπομνήσεων καὶ παρακινήσεων ἀποτελοῦν
ὴν πλειονότητα. Οἱ πάντες γνωρίζουσι τὸ καθῆκον, ἀλλὰ πολλοὶ εἶνε
ἱ δυσκόλως κινούμενοι πρὸς αὐτό, πολλοὶ δὲ καὶ οἱ δυσφοροῦντες
σάκις ἔνδοθεν ἀκούουσι τὴν φωνήν του. Ὑπομιμνήσκομεν λοιπὸν
ὸ καθῆκον τοῦτο πρὸς τοὺς ἔχοντας, οἱ δὲ ἔχοντες εἶνε εὐτυχῶς οὐκ
λίγοι. Ὁ μακροχρόνιος οὗτος πόλεμος διήνοιξεν εἰς πολλοὺς νέα στά-
ια πλουτισμοῦ, οἱ δὲ ἐντίμως πλουτήσαντες σπεύσατε ἐκ τῶν πολλῶν
ας περισσευμάτων ν' ἀνακουφίσητε δι' οἱουδήποτε τρόπου τὴν ἀπέ-
αντον ταύτην δυστυχίαν τῶν πολυπαθῶν ὁμαιμόνων. Ἀλλ' ὑπάρχουσι
αὶ οἱ ἐξ ἀνηθίκου καὶ ἀπανθρώπου ἐκμεταλλεύσεως τῶν νῦν συνθηκῶν
ι' αἰσχροκερδείας καὶ ἀδικίας πλουτήσαντες, οἱ Ζακχαῖοι τῆς νῦν ἐπο-
ῆς, οἱ ἀποκτήσαντες μεγάλας περιουσίας εἰς βάρος τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῆς
υστυχίας καὶ τῶν στερήσεων αὐτοῦ χορτασθέντες καὶ δι' ἀφαιρέ-
εως τοῦ ἄρτου καὶ τῆς τροφῆς ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ παχυνθέντες.
Ἰδοὺ καιρὸς καὶ ὑμεῖς νὰ ἐξαγνισθῆτε ἀποδίδοντες πολλαπλᾶ τὰ ὑπάρ-
οντά σας εἰς τὰ στερούμενα τῶν πάντων ἄθλια θύματα τῶν ἀμειλίκτων
χθρῶν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν καὶ καταφρονητῶν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ.

Ἀλλ' εἰς τοὺς μάρτυρας τούτους τοὺς ἐθνικοὺς προσέλθετε ἐπί-
ουροι πάντες οἱ ὁπωσδήποτε δυνάμενοι, ἔστω καὶ δι' εὐτελοῦς εἰσφο-
ᾶς. Ὀργανωθήτωσαν Ἐπιτροπεῖαι κατ' ἐνορίας, καταρτισθήτωσαν αἱ
υρίαι εἰς σωματεῖα, ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ παρακινείτω καὶ οἱ
άντες τοὺς πάντας. Ἰδοὺ στάδιον εὐγενεστάτης ἁμίλλης, ἰδοὺ ὀργά-
ωσις μετώπου φιλανθρωπίας ἐν ᾧ ἕκαστος καλεῖται στρατιώτης τῆς
ληθοῦς καὶ πραγματικῆς ἐλεημοσύνης, τῆς βασιλίδος τῶν χριστιανι-
ῶν ἀρετῶν. Ἤδη ὁ στρατηγὸς ἐστὶν ἐπὶ κεφαλῆς· αὐτὸς ὁ Ἄναξ
μῶν προεδήλωσεν ὅτι τίθεται ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐράνων.

Συνταχθῶμεν, ἀδελφοί, οἱ πάντες περὶ τὴν Βασιλικὴν φιλανθρω-
ίαν. Ἀποτελέσωμεν τὰ στελέχη τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ ἁμιλληθῶμεν πρὸς
λλήλους ὅπως δείξωμεν εἰς τοὺς βαρβάρους ἡμῶν ἐχθροὺς ὅτι ὁ
ησαυρὸς τῆς Ἑλληνικῆς καρδίας εἶνε ὑπέρτερος πάσης ἐπιβούλου
θορᾶς, ἣν ἐτεχνάσθησαν πρὸς ἐξόντωσιν καὶ ἀφανισμὸν τῶν ὑπ' αὐ-
ῶν καταπατηθεισῶν ἑλληνικῶν χωρῶν.

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ Δ΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Ὁλόκληρος ἡ ζωὴ τοῦ χριστιανοῦ πρέπει νὰ ρυθμίζηται ἀπ τὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν ἐθεμελίωσε καὶ προβάλλει εἰς ἕνα ἕκαστο ἐξ ἡμῶν ὁ Θεάνθρωπος Λυτρωτής. Ἀφοῦ δὲ ὁλόκληρος, ἄρα ἡ ὑπο χρέωσις ἐκτείνεται καὶ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ σώματος καὶ τῆς σαρκός μας.

Μὲ ψυχὴν καὶ μὲ σῶμα ὀφείλομεν ν᾽ ἀνταποκρινώμεθα εἰς τὰ ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις ἀμφοτέρων, ἀλλ᾽ ἐν χριστιανικῷ πνεύ ματι· ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι, μὴ βλέποντες πέρα τῶν γηΐ νων, λησμονοῦν ἐντελῶς τοὺς ὑπερκοσμίους θεσμοὺς καὶ τὴν ὑπερ κόσμιον κλῆσιν, καὶ ζῶσι μόνον ὡς σάρξ. Εἶναι οὗτοι οἱ *σαρκικ* ἄνθρωποι, οἱ ἀπεξενωμένοι ἀπὸ τὰ χαρίσματα τοῦ πνεύματος, ο θέλοντες ν᾽ ἀγνοοῦν τὴν ὁδὸν καὶ τὰ καθήκοντα καὶ τὰς τελειότη τας τοῦ εὐαγγελίου, οἱ ἀπεστερημένοι καὶ τῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ τῆ ἐλπίδος τῆς χριστιανικῆς.

Τὶ κερδίζουν οὗτοι; Τίποτε. Τί χάνουν; Τὸ πᾶν. Κατὰ τὸν πρό καιρον βίον των δουλεύουν εἰς εὐτελῆ πάθη, ἀγνοοῦν τὰς εὐγενε καὶ τιμίας ἐξάρσεις καὶ ἀπολαύσεις τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, κα ἀδυνατοῦν νὰ πραγματοποιήσουν εἰς τὰς ψυχὰς καὶ εἰς τὴν καθη μερινὴν ζωήν των τὴν εἰρήνην τοῦ Χριστοῦ, ἄνευ τῆς ὁποίας βίος δὲν εἶνε μόνον χυδαῖος, ἀλλὰ καὶ πλήρης ἀνησυχίας καὶ μάχη Θέλωμεν νὰ ἴδωμεν τὴν εἰκόνα τοῦ σαρκικοῦ ἀνθρώπου; Μᾶς τὴ δίδει ὁ Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολήν του. Ἰδοὺ τ ἔργα του: μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, ὑλολατρεία, ἔχθρα φιλονεικίαι, ζηλοτυπίαι, θυμοί, διχόνοιαι, φθόνοι, μέθαι, παντο ἐγκλήματα. Τὴν τοιαύτην σαρκικὴν ζωὴν ὄχι μόνον δὲν εὐνοεῖ, ἀλ καὶ στιγματίζει ὁ Χριστός. Διότι δὲν ἦλθε διὰ νὰ ἀνεχθῇ τ σαρκοκρατίαν μας, ἀλλὰ νὰ ἐξαγνίσῃ καὶ ἐξυψώσῃ τὴν ζωήν τ σαρκὸς δι᾽ ἐναρμονίσεως αὐτῆς μετὰ τῆς ζωῆς τοῦ πνεύματος, ἥτ πρὸ παντός, εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς χριστιανικῆς χάριτ

Εἴμεθα λοιπὸν χριστιανοὶ γνήσιοι; θὰ φροντίσωμεν νὰ καταλ σωμεν ἐντός μας τὴν σαρκικὴν δεσποτείαν· ἀλλὰ δὲν θὰ καταλύσ

μεν βεβαίως τὰς νομίμους καὶ θεμιτὰς ἀξιώσεις τῆς σαρκός. Πῶς θὰ ἐπιτύχωμεν τοῦτο; Ἐπεκτείνοντες τὸ κράτος τῆς πίστεως καὶ τῆς χάριτος καὶ εἰς τὴν σάρκα ἡμῶν, ἀφαιροῦντες ἀπ᾿ αὐτῆς τὸ ἁμαρτωλόν της μέρος, ἱκανοποιοῦντες μόνον τὰς ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελίου ἀνεγνωρισμένας ἀξιώσεις της, καὶ καθιστῶντες αὐτὴν τίμιον σύντροφον, ἀλλὰ καὶ πρόθυμον ὄργανον τῆς πνευματικῆς μας ὑποστάσεως.

Χριστιανοὶ εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα ἡμῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα τοιοῦτοι, ἐὰν ἡ χριστιανωσύνη δὲν περιλαμβάνῃ καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τῆς σαρκός μας. Ἐὰν ἀφήσωμεν αὐτὴν ἀχαλίνωτον καὶ ἀκανόνιστον εἰς ἔνστικτα, εἰς ὁρμάς, εἰς ὀρέξεις, θὰ εἶνε φύσει ἀδύνατον νὰ διατηρήσωμεν ὁμοῦ μὲ τοιαύτην ἁμαρτωλὴν ὑπέρβασιν ἁγνὴν τὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς μας. Ἡ μία μόλυνσις θὰ συμβαδίσῃ μὲ τὴν ἄλλην, Καὶ ἡ διαφθορά, καθολικευομένη εἰς τὸν ὅλον ἡμῶν βίον, θὰ ματαιώσῃ τὸν ἁγιασμὸν καὶ τὴν σωτηρίαν μας.

Ὁ Χριστὸς διεκήρυξε τὸ ἀδύνατον τῆς συγκυριαρχίας δύο ἀντιθέτων κυρίων. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ἐπιτρέψωμεν εἰς τὴν σάρκα μας ἰδίαν ἐντελῶς ζωήν, μὲ κατευθύνσεις ἐντελῶς ἰδικάς της. Ἀφοῦ δὲ κατ᾿ ἀνάγκην ἡ κατεύθυνσις πρέπει νὰ εἶνε ἁρμονικὴ καὶ ἑνιαία, δὲν εἶνε ἡ σωματικὴ ὄρεξις, ἡ ὁποία δικαιοῦται καὶ ἐνδεικνύεται εἰς αὐτήν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα ἡμῶν, φωτιζόμενον καὶ καθοδηγούμενον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος.

Μὲ τοιοῦτον ρυθμιστὴν καὶ καθοδηγὸν ἀνακαινίζεται, ἐξευγενίζεται καὶ ἐξυψοῦται ἡ ἀνθρωπίνη ζωή. Θέλομεν ν᾿ ἀπαριθμήσωμεν τοὺς καρποὺς καὶ τὰ ἔργα της; Ὁ Παῦλος ὡσαύτως μᾶς τοὺς δηλώνει. Εἶνε ἡ ἀγάπη, ἡ χαρά, ἡ εἰρήνη, ἡ μακροθυμία, ἡ χρηστότης, ἡ ἀγαθωσύνη, ἡ πίστις, ἡ πραότης, ἡ ἐγκράτεια. Μία τοιαύτη ζωὴ εἶνε ἡ ἀληθὴς χριστιανικὴ ζωή, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ συνεργῇ καὶ τὸ σῶμα, τὸ δεχθὲν τὸ ἅγιον βάπτισμα, τὸ ἐξακολουθοῦν νὰ εἰσδέχηται τὴν θείαν κοινωνίαν. Καὶ αὐτὸ ἐκφράζει ὁ Παῦλος ἔνθα λέγει· «ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ».

Τί θέλει νὰ τονίσῃ διὰ τούτου; ὅτι ἡ θυσία τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἀπέβλεπε καὶ εἰς τὸν ἐξαγνισμὸν τῆς σωματικῆς μας φύσεως καὶ εἰς τὸν καθαγιασμὸν τοῦ σώματος ἡμῶν, ὅτι δὲ ἡ θυσία αὐτη δὲν ὠφελεῖ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπιμένουν εἰς τὴν μόλυνσιν τῆς σαρκός των.

Ἂς ἀκούσωμεν περὶ τούτου ἅπαξ ἀκόμη τὴν φωνὴν τοῦ Παύλου. «Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ***«ὁλοτελεῖς»***. Καὶ ἐπεξηγῶν τοῦτο, διευκρινίζει ὅτι ὄχι μόνον ὁ νοῦς μας, ὄχι μόνον αἱ λοιπαὶ ψυχικαὶ λειτουργίαι μας, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα ἡμῶν πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἄμεμπτον, δηλαδὴ ἠθικῶς ἀκατάκριτον, ἁγνόν, διότι καὶ τοῦτο θὰ ζητήσῃ ὁ Κύριος ἡμῶν κατὰ τὴν δευτέραν του παρουσίαν.

Εὐτυχεῖς ὅσοι, κατὰ τὴν μεγάλην ἐκείνην ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ κανονισθῇ εἰς ὅλους ἡ οἰκεία των τύχη, θὰ εὑρεθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀδεκάστου Κριτοῦ ὅτι εἶχον ἁγιασθῇ ὁλοτελεῖς, καὶ ὅτι ψυχὴ καὶ σῶμά των ὑπηρέτησαν εἰς τὰ ὡραῖα, τὰ εὐγενῆ, τὰ χρήσιμα ἔργα τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος.

ΘΕΟΣ ΛΥΤΡΩΤΗΣ

Α΄. Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ

β΄) Ἡ προφητεία τῶν Ἰουδαίων.

Δ΄.

Ὁ Ἰωνάθαν ἀνανεώσας τὴν πρὸς τοὺς Ρωμαίους φιλίαν καὶ συμμαχήσας μετὰ τῶν Σπαρτιατῶν ἐξηκολούθησε μετὰ συνέσεως καὶ δυνάμεως διοικῶν τὴν ἐλευθερωθεῖσαν Ἰουδαίαν, λαμβάνων μέρος εἰς τοὺς ἐσωτερικοὺς τοῦ οἴκου τῶν Σελευκιδῶν σπαραγμοὺς ἵνα βοηθῇ τὸν ἑκάστοτε ἰσχυρότερον, ἕως οὗ τῷ 143 π. Χ. δολοφονεῖται ὑπὸ τοῦ κηδεμόνος τοῦ Ἀντιόχου ς΄ στρατηγοῦ Τρύφωνος, ὃν εἶχε προηγουμένως βοηθήσῃ κατὰ τοῦ ἀνταπαιτητοῦ τῆς βασιλείας Δημητρίου β΄ τοῦ Νικάνορος, καὶ ὅστις μετὰ τοῦτο φονεύσας καὶ τὸν Ἀντίοχον ς΄ ἀνεκήρυξεν ἑαυτὸν βασιλέα.

Ὁ Σίμων διεδέξατο ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰωνάθαν· συμμαχήσας δὲ μετὰ τοῦ ἀπολειφθέντος νομίμου διαδόχου τῶν Σελευκιδῶν Δημητρίου β΄ τοῦ Νικάνορος ἀνεγνωρίσθη ὑπ᾽ αὐτοῦ καὶ ἐπισήμως ἀνεξάρτητος ἀρχιερεὺς καὶ ἡγούμενος τῶν Ἰουδαίων. Ἀνανεώσας δὲ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Μιθριδάτου αἰχμαλωσίαν τοῦ Δημ. β΄

τοῦ Νικάνορος τὴν πρὸς τοὺς Ρωμαίους καὶ τοὺς Σπαρτιάτας συμμαχίαν, συνεκάλεσεν ἐθνοσυνέλευσιν, ἥτις ἀνηγόρευσεν αὐτὸν κληρονομικὸν ἀρχιερέα καὶ ἡγεμόνα τοῦ Ἔθνους, τῷ 142 π. Χ. Συμμαχήσας δὲ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Νικάνορος Ἀντιόχου ζ΄ τοῦ σιδήτου κατὰ τοῦ σφετεριστοῦ στρατηγοῦ Τρύφωνος καὶ ἀναγνωρισθεὶς καὶ ὑπ᾿ αὐτοῦ ἀνεξάρτητος ἡγεμὼν συνεκστρατεύει κατὰ τοῦ Τρύφωνος, ἐπιβουλευθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ συμμάχου τούτου κατορθοῖ διὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἰούδα καὶ Ἰωάννου νὰ ἀποκρούσῃ τοὺς κατὰ τῆς Ἰουδαίας ἐκπεμφθέντας στρατηγούς.

Ὁ προδότης στρατηγὸς τῆς Ἱεριχοῦντος Πτολεμαῖος Ἄβουβος δολοφονεῖ τὸν Σίμωνα, καίπερ πενθερὸν αὐτοῦ ὄντα, ἀλλ᾿ ὁ ἰσχυρὸς τοῦ δολοφονηθέντος υἱὸς Ἰωάννης Ὑρκανὸς διαδέχεται αὐτόν· ἐνώπιον δὲ τούτου ὁ δολοφόνος γαμβρὸς ἀποτυχὼν νὰ καταλάβῃ τὴν ἀρχὴν φεύγει.

Ὁ Ὑρκανὸς ἀδυνατῶν νὰ ἀντιστῇ κατὰ τοῦ ἐπελθόντος καὶ πολιορκήσαντος αὐτὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἀντιόχου ζ΄ τοῦ σιδήτου ἀπαλλάττεται αὐτοῦ διὰ δώρων βαρυτάτων, συμμαχήσας δ᾿ εἶτα ἐπέρχεται μετ᾿ αὐτοῦ κατὰ τῶν Πάρθων πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Σιδήτου Δημ. β΄ τοῦ Νικάνορος. Ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ ταύτῃ πίπτει μὲν ὁ Σιδήτης παρὰ τὴν Βαβυλῶνα, ὁ δὲ Δημ. β΄ ὁ Νικάνωρ ἐλευθερωθεὶς καὶ ἐπανελθὼν εἰς Ἀντιόχειαν καὶ ἐγκρατὴς τῆς βασιλείας γενόμενος ἀφιεροῦται εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Κράτους, τοῦ εἴ πέρ ποτε ἐξησθενημένου, παραιτηθεὶς ὑπὲρ τοῦ Ὑρκανοῦ τῆς ἐπικυριαρχίας τῆς Παλαιστίνης. Ἐντεῦθεν δ᾿ οὗτος τῷ 130 π. Χ. ἀναγορεύεται βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας.

Ὁ Ἰωάννης Ὑρκανὸς γενόμενος βασιλεὺς καταλαμβάνει πόλεις τινὰς τοῦ Μωὰβ ἀνατολικῶς τῆς νεκρᾶς Θαλάσσης, κυριεύει τὴν Σαμάρειαν καὶ καταστρέφει τὸν ἐν Γαριζεὶν σαμαρετικὸν ναόν, κατανικᾷ τοὺς Ἰδουμαίους καὶ καθίστησιν αὐτοὺς φόρου ὑποτελεῖς.

Τῷ 114 π. Χ. ἡ Σαμάρεια ἐπαναστᾶσα προστίθεται εἰς τὸ ἐν Δαμασκῷ ἱδρυθὲν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑπὸ Ἀντίοχον θ΄ τὸν κυζικηνόν, υἱὸν τοῦ Σιδήτου, νέον ἑλληνικὸν βασίλειον, τῷ δὲ 110 ὁ Ὑρκανὸς ἐκστρατεύσας πολιορκεῖ αὐτήν, ἀποκρούει δὶς τὸν ἐπελθόντα κατ᾿ αὐτοῦ Κυζικηνόν, ἐκ δὲ τῶν δύο μετὰ ταῦτα σταλέντων κατ᾿ αὐτοῦ στρατηγῶν τῆς Δαμασκοῦ τὸν μὲν Καλλίμαχον κατανικᾷ,

παρὰ δὲ τοῦ ἑτέρου λαμβάνει ἐπὶ χρήμασι πάσας τὰς ἐν Γαλιλαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ τετειχισμένας πόλεις καὶ θέσεις. Μετὰ ἓν δ' ἔτος κυριεύει τὴν Σαμάρειαν, κατασκάπτει δὲ καὶ ἐρημοῖ αὐτὴν ὁλοσχερῶς.

Μετὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐφαίνετο ὅτι ἠσφαλίσθη ὁπωσδήποτε τὸ ἰουδαϊκὸν Κράτος ἐξωτερικῶς, ἐκτεταμένον ἤδη εἰς τὰ ἀρχαῖα αὐτοῦ ὅρια. Ἀλλὰ ταχέως ἤρξατο ταρασσόμενον ἐσωτερικῶς. Αἱ τρεῖς προϋφιστάμεναι, ἴσως ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῆς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπανόδου, μερίδες τῶν Φαρισαίων, Σαδδουκαίων καὶ Ἐσσαίων ἤρξαντο φανερῶς διαπληκτιζόμεναι, ἰδίᾳ ἀφ' ἧς ἐφάνη ὅτι ὁ Ὑρκανὸς ηὐνόει τὴν πρώτην τῶν μερίδων τούτων, φοβούμενος τὴν ἐπὶ τὰ πλήθη ἐπιρροὴν αὐτῆς. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι διαγιγνώσκοντες τὴν αἰτίαν τῆς βασιλικῆς ταύτης εὐνοίας καὶ μὴ ἀρκούμενοι, ὡς συνήθως συμβαίνει, εἰς τοῦτο, ἐπεθύμησαν νὰ καταστήσωσι τὸν Βασιλέα τελείως ὑποχείριον, φοβούμενοι μὴ οὗτος, συγκεντρῶν ἐν ταῖς χερσὶν ἀμφοτέρας τὰς ἐξουσίας, τήν τε βασιλείαν δηλαδὴ καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην, ἀποβῇ σὺν τῷ χρόνῳ ἀληθὴς τύραννος· ὅθεν ἐν γενικῇ συνελεύσει, κληθείσῃ ὑπὸ τοῦ Ὑρκανοῦ πρὸς ἐξέτασιν τῆς καθ' ἑαυτοῦ καταφορᾶς, Φαρισαῖός τις ἐτόλμησε νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ Βασιλέως τὴν ἀπόθεσιν τῆς ἀρχιερωσύνης· ἐρωτηθεὶς δὲ τὴν αἰτίαν ὑπεδήλωσεν ὅτι οἱ Φαρισαῖοι δὲν ἐθεώρουν τὸν Ὑρκανὸν γνήσιον, διότι εἶχον πληροφορηθῇ ὅτι ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶχε διατελέσῃ αἰχμαλωτὶς τῶν Σύρων. Ἐντεῦθεν ἐπῆλθε ῥῆξις τοῦ Βασιλέως πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ ὁ Ὑρκανὸς ηὐνόησεν ἐφεξῆς τοὺς Σαδδουκαίους.

Μετὰ τὸν τῷ 108 π. Χ. ἐπελθόντα θάνατον τοῦ Ἰωάννου, καταλιπόντος τὴν μὲν βασιλείαν εἰς τὴν Σύζυγον, τὴν δ' ἀρχιερωσύνην εἰς τὸν πρωτότοκον υἱὸν Ἀριστόβουλον, ἐπέρχονται πρὸς τοῖς ἐν τῷ λαῷ τῶν μερίδων διαπληκτισμοῖς καὶ σπαραγμοὶ ἐν τῷ βασιλικῷ οἴκῳ.

Ὁ ἀρχιερεὺς Ἀριστόβουλος φυλακίσας τὴν μητέρα (ἥτις καὶ ἀπέθανε δεδεμένη ἐν τῇ εἱρκτῇ ὑπὸ λιμοῦ) καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ πλὴν τοῦ δευτεροτόκου Ἀντιγόνου, ὃν ἠγάπα, ἁρπάζει καὶ τὴν βασιλείαν· μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ νόσου ὀξείας καταληφθεὶς ἀποβαίνει ἕρμαιον τῶν ῥᾳδιουργιῶν τῆς συζύγου αὐτοῦ Σαλώμης-Ἀλεξάνδρας καὶ διατάσσει τὴν δολοφονίαν τοῦ ἠγαπημένου ἀδελφοῦ Ἀντιγόνου· ἐπιταθείσης δ' ὑπὸ τῶν τύψεων τῆς νόσου αὐτοῦ ἀποθνῄσκει οὐδ' ἔτος πλῆρες βασιλεύσας.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

Ἡ ἀληθινὴ λατρεία

«Τῷ Θεῷ προσκύνησον»
(Ἀπκ. ιθ΄. 10)

Πόσοι ἔχουσι παρευρεθῇ εἰς τὴν λειτουργίαν, ἔχουσι ψάλῃ, ἔχουσι προσευχηθῇ καὶ ἐν τούτοις δὲν ἔχουσι ποτὲ λατρεύσῃ τὸν Θεόν!

Γνωρίζεις τί εἶνε νὰ λατρεύῃ τις τὸν Θεόν; Εἶνε νὰ ἀφήνῃ νὰ ὑψώνηται ἡ ψυχή του πρὸς Αὐτόν· νὰ ἐκμηδενίζηται, νὰ ἀφομοιοῦ- ἐν Αὐτῷ· νὰ προσφέρῃ ἑαυτόν· νὰ περισυλλέγῃ τρόπον τινὰ εἰς τὴν χεῖρά του καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ὕπαρξίν του καὶ νὰ τὴν προσφέρῃ εἰς Αὐτόν, ὅπως προσφέρωμεν ἄνθη εἰς προσφιλὲς πρόσωπον. Τὸ νὰ λατρεύῃ τις τὸν Θεὸν εἶνε νὰ παραδεχθῇ ὅτι εἶνε μηδέν, ἐκτὸς διὰ τὸν Θεόν, καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ, ὅτι Αὐτὸς εἶνε τὸ πᾶν.

Ἂν δοκιμάσωμεν καὶ ἡμεῖς νὰ λατρεύσωμεν τὸν Θεόν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἂς συγκεντρώσωμεν ἑαυτούς, ὡς καὶ τὰς διεσκορπισμένας ἐνεργητικότητας ἡμῶν. Διὰ νὰ λατρεύσωμεν ἀληθῶς πρέπει πρωτίστως νὰ ἔχωμεν ψυχήν. Ἡ λατρεία εἶνε ἄρωμα ἐκ τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς ἀναδιδόμενον.

Διὰ νὰ λατρεύσωμεν πρέπει ἰδίως νὰ ἀγαπῶμεν. Ἡ ἀγάπη μόνον φέρει τὴν ψυχὴν ἡμῶν, διὰ τοῦ Χριστοῦ, πρὸς Ἐκεῖνον Ὅστις εἶνε ὁ νυμφίος αὐτῆς, ἡ αἰτία τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς, ὁ τελικὸς αὐτῆς σκοπός.

Λατρεύομεν ἐπίσης τὸν Θεόν, διὰ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον ζῶμεν. Ὅταν ζῶμεν ἐν ταπεινοφροσύνῃ, ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ καθήκοντος, ἐν τῇ ἀγάπῃ δι᾽ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἐγκαταλείπει ὁ κόσμος, τότε δοξάζομεν Ἐκεῖνον, Ὅστις περιεβλήθη τὴν ταπεινοφροσύνην, τὸ καθῆκον, τὴν ἀγάπην, Ὅστις εἶνε τὸ Θεῖον Δῶρον, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ Λυτρωτὴς ἡμῶν, ὁ Χριστός. Τιμῶμεν τότε Αὐτὸν κατὰ τρόπον πρακτικὸν καὶ ἀποτελεσματικόν. Λατρεύομεν Αὐτόν, μεγαλύνομεν Αὐτόν, ὅπως θέλει νὰ μεγαλύνηται, δηλαδὴ διὰ τῆς προσφορᾶς ὁλοκλήρου τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν.

Λατρεύομεν ἀκόμη τὸν Θεόν, ὅταν ὑφιστάμεθα θυσίας χάριν τοῦ καλοῦ, χάριν τῆς εὐτυχίας τῶν ἄλλων, χάριν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, εὑρισκόμενοι ἐν ἐπικοινωνίᾳ μετ᾽ Ἐκείνου, ὁ Ὁποῖος προσέφερεν ἅπαξ διὰ παντὸς τὴν μεγάλην, τὴν αἰωνίαν θυσίαν. Οὐδέποτε ἡ λατρεία εἶνε τόσον μεγάλη ἢ ὅταν προέρχηται ἐκ ψυχῆς ἑκουσίως ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ προσηλουμένης.

Ε. Α. Κ.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Η ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΛΙΤΗΣ ΚΑΙ ΡΕΝΔΙΝΗΣ

Ἢ ΛΙΤΖΑΣ ΚΑΙ ΑΓΡΑΦΩΝ

(ΠΡΟΣΘΗΚΗ)

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 287 φύλλῳ τοῦ *Ἱεροῦ Συνδέσμου* 1917 ἐδημοσιεύσαμεν ἀπάντησιν εἰς τὰ περὶ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ ἐπισκοπῆς Λιτῆς καὶ Ῥενδίνης καὶ τῆς ὁμωνύμου τοιαύτης ἐν Θεσσαλίᾳ γραφέντα ὑπό τε τοῦ πανοσιολογιωτάτου ἀρχιμανδρίτου κ. Ἀνδρέου Τριανταφύλλου καὶ ἡμῶν.

Ἤδη προστιθέμεθα καὶ τάδε. Ὁ Π. Ἀραβαντινὸς ἐν τῇ *Χρονογραφίᾳ* τῆς Ἠπείρου (τόμ. Β', σ. 93) κατονομάζων τὰς ὑπὸ τὸν Λαρίσσης ἐπισκοπὰς ἀναφέρει σὺν αὐταῖς καὶ τὴν «*Λιτῆς καὶ Ρενδίνης ἢ Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων*»,

Ἀλλαχοῦ ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς ἀναφέρων (ἐν σελ. 142) περὶ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Ῥενδίνης, προστίθησιν:

« — *Ῥενδίνα κωμόπολις τῶν Ἀγράφων ἔχουσα καὶ αὕτη πρότερον ἐπίσκοπον ὑπὸ τὸν Λαρίσης*».

Ἀλλαχοῦ ὁ αὐτὸς ἀναφέρει τὴν ἐπισκοπὴν *Λιτίτζης* ὑπὸ τὸν Λαρίσης, ἥτις ἐστὶν ἡ αὐτὴ τῇ *Λιτζᾶς* ἢ *Λιτῆς*. Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ Ζωσιμᾶς Ἐσφιγμενίτης ἀναφέρει τὴν ἐπισκοπὴν *Λιτίτζης*. Ἔτι δὲ αὕτη *(ἡ Λιτίτζης)* ἀναφέρεται καὶ ἐν *Ἱερῷ Συνδέσμῳ* (1917, φύλ. 283, σ. 8-10) ἔνθα τῷ 1643 μετατεθέντος τοῦ Θαυμακοῦ Παλατίου εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Λιτίτζης, ἐκλέγεται Θαυμακοῦ ἐπὶ μητροπολίτου Λαρίσης Μακαρίου ὁ Ἄνθιμος. Ἐὰν ἡ *Λιτίτζης* εἶναι ἑτέρα τις ἀγνοοῦμεν.

Ταυτότης δὲ ὀνομάτων πόλεων, κωμῶν, ποταμῶν, ὀρέων καὶ χωρῶν δὲν εἶναί τι ἀσύνηθες καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ νῦν.

Οὕτω, φέρ' εἰπεῖν, ὁ Ἀραβαντινὸς *(Χρονογρ. Ἠπείρου*, τ. Β', σ. 140) ἀναφέρει τρία ὀνόματα *Ῥαδοβίσδιον, (Ραδοβίζιον, Ραδοβίστι* κοινῶς):

1) Πόλισμα τῆς Μακεδονίας κείμενον ἀνωτέρω τῆς Στρωμνίτσης, ἕδρα φερωνύμου ὑποδιοικήσεως.

2) Χώρα ὀρεινὴ τῆς Ἠπείρου τιθεμένη κατὰ τὴν πάλαι Δρυοπίαν χώραν, περιέχουσα ἤδη 25 χωρία, ὑπαγομένη δὲ εἰς τὴν διοίκησιν Ἄρτης· ἄλλοτε ἡ χώρα αὕτη ὑπῆρχεν ἀρκούντως πολυάνθρωπος συντηροῦσα καὶ ἐπίσκοπον ὑποκείμενον τῇ Μητροπόλει Λαρίσης, μεθ' ἧς ἤδη συνεχωνεύθη.

3) Χωρίον τῆς Θεσπρωτίας σῳζόμενον, ὅπερ ὑπάγεται τῇ διοικήσει Παραμυθίας καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Ἰωαννίνων.

Ἀνάλογόν τι συνέβαινε καὶ ταῖς ἐπισκοπαῖς Λιτῆς καὶ Ρενδίνης.

Ν. Ι. Γιαννόπουλος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

Εἰς τὴν ἐπ' ἐσχάτων χηρεύσασαν ἕδραν τῆς Δογματικῆς καὶ τῆς χριστιαν. Ἠθικῆς ἡ Θεολογικὴ τοῦ Πανεπιστημίου Σχολὴ ἐξελέξατο ὁμοφώνως τὸν διακεκριμένον δογματικὸν θεολόγον κ. Κωνστ. Δυοβουνιώτην, δικαιώσασα τὴν κοινὴν ὁμολογίαν καὶ ἀμείψασα τοὺς μακροὺς τοῦ ἀνδρὸς ὑπὲρ τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης πόνους.

Ὁ κ. Κωνστ. Δυοβουνιώτης δὲν εἶναι νέος ἢ ἄγνωστος ἐν τῇ ἑλληνικῇ θεολογίᾳ. Μετὰ λαμπρὰς ἐν τῇ Ριζαρείῳ καὶ τῷ Πανεπιστημίῳ θεολογικὰς σπουδάς, ἃς συνεπλήρωσεν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα διεκρίθη ἐξ ἀρχῆς διὰ τὸν ζῆλον, τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν πολυμερῆ αὐτοῦ μόρφωσιν, ἅτινα πάντα κατέδειξεν ὡς διδάσκαλος, ἐρευνητὴς καὶ συγγραφεὺς ἀξιολογωτάτων πραγματειῶν, δι' ὧν ἐπλουτίσθη οὐχὶ εὐκαταφρονήτως ἡ πτωχὴ ἡμῶν θεολογικὴ φιλολογία.

Ὡς διευθυντὴς τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» ἐκράτησεν ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη τὰ σκῆπτρα τοῦ παρ' ἡμῖν θρησκευτικοῦ τύπου, ὡς διδάσκαλος δ' ἐν τῇ Ριζαρείῳ καὶ ἄλλοις ἐκπαιδευτηρίοις διὰ τῆς ἁδρᾶς καὶ σοφῆς διδασκαλίας του διετέλεσε προσφιλέστατος καὶ ὠφελιμώτατος τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὡς συγγραφεὺς δὲ συνέτεινεν εἰς τὴν ἔγερσιν τοῦ κοινοῦ διαφέροντος ὑπὲρ τῶν θεολογικῶν παρ' ἡμῖν σπουδῶν οὐχ ἥκιστα δὲ ὑπὲρ τῶν ἱερῶν διδασκαλιῶν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Τῷ 1903 διὰ τῆς σπουδαιοτάτης μονογραφίας αὐτοῦ περὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ὁ κ. Κωνστ. Δυοβουνιώτης ἀνηγορεύθη ὑφηγητὴς τῆς Ἱστορίας τῶν δογμάτων ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς. Τῷ ἐπιόντι ἔτει ἐξέδωκεν ἑτέραν σπουδαίαν μονογραφίαν, τὴν περὶ τῆς μεσης καταστάσεως τῶν ψυχῶν, βραδύτερον δὲ ἑτέραν περὶ τῶν μυστηρίων τῆς ἀνατολ. Ἐκκλησίας ἐξ ἀπόψεως δογματικῆς καὶ ἄλλα δευτερεύοντα δογματικὰ μελετήματα.

Ἀλλ' ἡ συγγραφικὴ δρᾶσις τοῦ κ. Δυοβουνιώτου δὲν περιωρίσθη εἰς τὴν Δογματικὴν ἀποκλειστικῶς, εἰς τὸν κλάδον δηλαδὴ περὶ ὃν εἰδικώτερον ἐσπούδασε καὶ ἠσχολήθη. Ἡ ἐκκλησ. Ἱστορία, τὸ κανονικὸν Δίκαιον, αἱ ἀναζητήσεις καὶ δημοσιεύσεις ἀνεκδότων κειμένων εὗρον αὐτὸν ἀκαταπόνητον καὶ δεξιώτα-

τον ἐργάτην. Αἱ μελέται αὐτοῦ Νικηφόρος ὁ Θεοτόκης, Μελέτιος ὁ Συρῖγος, Μητροφάνης ὁ Κριτόπουλος, Καλλίνικος γ' ὁ Κωνσταντινουπόλεως, — ὁ νομοκάνων Μανουὴλ τοῦ Μαλαξοῦ, αἱ νομοκανονικαὶ μελέται, ἡ σχέσις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι, — αἱ δημοσιεύσεις ἀνεκδότων κειμένων Hippolyts Schrift über die Segnungen Jacobs, Hippolyts Daniel-Kommentar in Handschrift No 573 des Meteoronklosters, Des Origenes Scholien-Kommentar zur Apokalypse Johannis, ὁ ὑπ' ἀριθ. 108 κώδηξ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κτλ., ἵνα τὰς σπουδαιοτάτας ἀναφέρωμεν, ἀρκοῦσι νὰ μαρτυρήσωσι τὴν ἀρτίαν ἐπιστημονικὴν θεολογικὴν τοῦ κ. Δυοβουνιώτου μόρφωσιν καὶ νὰ βεβαιώσωσιν ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἀναμφίβολον αὐτοῦ εὐδοκίμησιν ἐν τῷ νέῳ ὑψηλῷ ἔργῳ, εἰς ὃ διὰ τῆς τιμητικωτάτης ψήφου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἐπαξίως ἐκλήθη.

Χ. Ι. Π.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

Ἱερὰ Σύνοδος. Συνεδρία τῆς 24 Σεπτεμβρίου. — Ἀνεγνώσθη καὶ συζητηθεὶς κατ' ἄρθρον ἐτροποποιήθη ἔν τισιν ὁ ὀργανισμὸς τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱ. Συνόδου.

— Ἀνεκοινώθη ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἰς τὸ συγχαρητήριον τηλεγράφημα τῆς Ἱ. Συνόδου.

— Ἐνεκρίθη ἡ ἐπικύρωσις τῆς ἐκλογῆς τοῦ Παρθενίου Μαυρογιάννη ὡς συμβούλου τῆς ἱ. Μονῆς Προφήτου Ἠλιοὺ Φωκίδος, ἀπορριφθεισῶν ὡς ἐκπροθέσμων τῶν ὑποβληθεισῶν ἐνστάσεων.

— Ἐνεκρίθη αἴτησις τοῦ ἀρχιμ. Γερμανοῦ Ρουμπάνη περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν καθηκόντων ἀνακριτοῦ ἐν τῇ κατ' αὐτοῦ ὑποθέσει τοῦ προέδρου τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτροπείας Μαντινείας αἰδ. Παν. Κουτσουράκη, διότι οὗτος τυγχάνει πρῶτος μάρτυς τῆς κατηγορίας.

— Διετάχθη ἡ διαβίβασις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὰ περαιτέρω τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων κατὰ τῶν ἱερέων Ἰωάνου Οἰκονομάκου, Σπυρίδωνος Παπακωνσταντίνου καὶ Ἰωάννου Παπαδοπούλου.

— Ἀνεκοινώθη ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν συνοδεῦον πίνακα κληρικῶν τοποθετηθέντων ἐν τῷ στρατεύματι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἀπεφασίσθη ἵνα οἱ ἐξ αὐτῶν διάκονοι χειροτονηθῶσιν ἱερεῖς ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει κώλυμα, ὑπομνησθῇ δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν τὸ ὑπ' ἀριθ. 3935 τῆς 16 Ἰουν. ἐ. ἔτους ἔγγραφον τῆς Ἱ. Σ. περὶ μισθοῦ, βαθμοῦ κτλ. τῶν ἐν τῷ στρατεύματι τοποθετουμένων κληρικῶν.

Συνεδρία τῆς 26 Σεπτ. — Ἀπεφασίσθη νὰ παρακληθῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἵνα ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα ἐπὶ αἰτήσεως τοῦ πρῴην ἐπισκόπου Λευκάδος ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτῷ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐν Ζακύνθῳ μονὴν τοῦ Ἁγ. Διονυσίου χάριν τῆς πασχούσης ὑγιείας του.

— Τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτροπείας Μαντινείας καὶ Κυνουρίας αἰτησαμένης τὴν χειροτονίαν εἰς πρεσβύτερον τοῦ διακόνου Παναγ. Σινοπούλου διὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Βασιλείου, ἀπεφασίσθη ὅπως διαταχθῇ κανονικὴ ἐκλογὴ ἐφημερίου πρὸς πλήρωσιν τῆς θέσεως ταύτης.

Θεολογικὴ Σχολή.—Νέοι Θεολόγοι.— Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Καποδιστριακοῦ πανεπιστημίου ἀρξαμένη τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ὑπέβαλεν εἰς τὴν νόμιμον δοκιμασίαν καὶ ἀνηγόρευσε πτυχιούχους τῆς θεολογίας τοὺς κ. κ. Ἀργυρίδην Χριστοφόρον, Κοντοστᾶνον Μεθόδιον, Μπραβάκον Ἀπόστολον, Μωραΐτην Δημήτριον, Παπαδόπουλον Δημήτριον καὶ Παπακώσταν Σεραφείμ.

Ο Πριμᾶτος Ἀγγλίας. — Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Λονδίνου ὁ Ἀρχιεπ. Καντέρβουρυ καὶ Πριμᾶτος Ἀγγλίας Σεβ. Randall Thomas Davidson ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀγγλίας ὅπως ἐπεσκεφθῇ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὰς Ἀθήνας.

Ἀνεύρεσις ἐκκλησιαστικῶν τοιχογραφιῶν. — Ὁ ἐπιμελητὴς τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀρχαιοτήτων κ. Ν. Ι. Γιαννόπουλος μεταβὰς εἰς Τρίκκαλα συνεπείᾳ δημοσιευθείσης ἀνακοινώσεως ἐν τῇ ἐφημερίδι *Θεσσαλίᾳ* τοῦ Βώλου ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς περιθάλψεως κ. Ἀστερίου, καθ' ἣν οὗτος εὗρεν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγ. Μαρίνης ἐν Τρικκάλοις τοιχογραφίαν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ πατοῦντος γέροντα ἡμιθανῆ, ἄνωθεν δὲ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνέγνω ἐπιγραφήν: «*Ὁ Ἀρχαγ. Μιχαὴλ ὁ φονεύον Βούργαρον, φρίξαται ἀδελφοὶ τὰ ὥρομενα*», ἐβεβαίωσε τὴν ὕπαρξιν καὶ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς εἰκόνος ταύτης καὶ ἀνεῦρεν ἄφθονον ὕλην ἐπιγραφῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀπὸ τοῦ 1500-1800, εἶδε δ' ὅτι ὅλοι οἱ παλαιοὶ ναοὶ Τρικκάλων εἶναι κατάγραφοι ἐκ τοιχογραφιῶν, ἐν αἷς ὑπάρχουσι καὶ ἁγιογραφίαι ἁγίων ἀρχιεπισκόπων Λαρίσης καὶ Τρίκκης, ὧν τινες ἀγνοοῦνται, πάντες δὲ εἶναι ἱστορικὰ πρόσωπα. Ἐπίσης εὗρε καὶ δύο ἁγίων νεομαρτύρων τοιχογραφίας, ἤτοι τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ ἐκ Μετσόβου, μαρτυρήσαντος τῷ 1610 ἐν Τρικκάλοις, καὶ τοῦ ἁγ. Νικολάου τοῦ ἐκ Καρπενησίου, μαρτυρήσαντος τῷ 1670 ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Περὶ τούτων πάντων ὑπέβαλεν ὁ κ. Γιαννόπουλος ἐκτενῆ ἔκθεσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, προτίθεται δὲ νὰ φωτογραφήσῃ τινὰς τῶν ἱστορικῶν ἁγιογράφιων, ἐφ' ὅσον εἶναι κατορθωτὸν ἐκ τοῦ χώρου τοῦ ναοῦ, ἢ ἀντιγράψῃ διὰ καλοῦ ζῳγράφου αὐτάς, ὅπως ἀποτελεσθῇ σὺν τῷ χρόνῳ ἓν Corpus τῶν Θεσσαλικῶν προσωπογραφιῶν.

Περὶ τὸν πόλεμον.

Ἀπαραίτητος ὅρος. — Ἐν τῷ ἀπὸ 1 Ὀκτ. ἐκ Λονδίνου τηλεγραφήματι, δι' οὗ βεβαιοῦται ἡ ὑπὸ τῆς Τουρκίας πρὸς τὴν Ἀμερικὴν πρότασις περὶ εἰρήνης, ἀναφέρεται ὅτι μεταξὺ τῶν ὑπὸ τῶν Συμμάχων ἐπιβληθησομένων εἰς τὴν Τουρκίαν ὅρων ἔσται καὶ ὁ περὶ ἐπιστροφῆς πάντων τῶν ἐν Τουρκίᾳ βυζαντινῶν ναῶν πρὸς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, εἰς ἃς οὗτοι ἀνῆκον.

Ἐπιτροπὴ ἐράνων ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς Βουλγαρικῆς θηριωθίας. — Κατόπιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ληφθείσης χθὲς ἀποφάσεως, περὶ συλλογῆς πανελληνίων ἐράνων διὰ τὰ θύματα τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, κατηρτίσθη τὸ διάταγμα περὶ συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις θὰ διενεργήσῃ τοὺς ἐράνους. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θὰ εἶνε ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον προεδρίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Ὁ Βασιλεύς, πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπέβαλε τὸ Διάταγμα, παρεκάλεσε τὸν ὑπουργὸν τῆς Περιθάλψεως κ. Σῖμον ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ συνεδριάζῃ εἰς τὰ Ἀνάκτορα.

Ἡ ἐπιτροπὴ κατηρτίσθη ὡς ἑξῆς: Ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὡς προέδρου, καὶ μελῶν τῶν διοικητῶν ἢ διευθυντῶν τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Ἀνατολικῆς, Ἰονικῆς, Ἀθηνῶν, Λαϊκῆς καὶ Ἐμπορικῆς, τῶν προσώπων ὁριζομένων ὑπ' αὐτῶν τῶν πιστωτικῶν ἱδρυμάτων. Μέλη τῆς ἐπιτροπῆς θὰ εἶνε ἐπίσης οἱ διευθυνταὶ ἢ ἀρχισυντάκται τῶν γνωστοτέρων Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Χρηματιστηρίου, ὁ δημαρχῶν Ἀθηνῶν κ. Πάτσης καὶ οἱ κ. κ. Ἐμμ. Μπενάκης, Δημ. Χατζηλάζαρος, Στρατούλης, Ἀβέρωφ καὶ Βαφειαδάκης, βουλευταί, Α. Ζαΐμης καὶ Φ. Νέγρης.

Διαμαρτυρία τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου κατὰ τῶν Βουλγαρικῶν θηριωδιῶν. — Οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένων ἐφημερίδων ἀπηύθυναν πρὸς τὸν παγκόσμιον τύπον τὴν ἀκόλουθον ἔκκλησιν:

»Ἔμπλεοι ἀγανακτήσεως καὶ φρίκης ἐκ τῆς ἐρημώσεως καὶ καταστροφῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς καὶ ὁ Ἑλληνικὸς τύπος συναντᾷ εἰς πᾶν βῆμα καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς ἀνακτωμένης Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ οἱ Βούλγαροι διέπραξαν ὅλα ὁμοῦ τὰ ἀπεχθέστερα κακουργήματα, διαμαρτυρόμεθα ἐνώπιον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, καὶ παρακαλοῦμεν τὸν παγκόσμιον τύπον ὅπως ἀποστείλῃ εἰς Σέρρας, Δράμαν καὶ Καβάλλαν ἀντι-

προσώπους πρὸς ἐξακρίβωσιν καὶ βαθυτέραν ἀντίληψιν τῆς τερατωδίας τῶν κακουργημάτων τούτων, ἅτινα ἐστέρησαν τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ δι' ὀδυνηροτάτων μαρτυρίων καὶ κακώσεων. Ἐὰν ὁ πόλεμος οὗτος ἔχῃ ὡς ἀπόλυτον ἰδανικὸν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ τιμωρία τῶν ἐνόχων, ἀλλ' εἶνε ἐπιβεβλημένη καὶ ἡ σωτηρία ὅλων ἐκείνων τῶν ἀνθρωπίνων πλασμάτων, ἅτινα ἐν Θράκῃ καὶ Μικρασίᾳ, διατελοῦντα ὑπὸ ζυγὸν τοσοῦτον ἐπαίσχυντον, κινδυνεύουν νὰ ἐγκαταλειφθοῦν διὰ παντὸς ὑπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν ἀγρίων τούτων θηρίων».

Τηλεγραφικὴ διαμαρτυρία τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν πρὸς τὰ τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς Πανεπιστήμια διὰ τὰ βουλγαρικὰ ὄργια.—«Οὐχὶ τὸ πρῶτον ἤδη τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ἐγείρει φωνὴν διαμαρτυρίας πρὸς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐναντίον κακουργιῶν ἀνηκούστων. Καὶ πρὸ πενταετίας ἀκριβῶς ἐπ' ὀνόματι τῶν ἡμετέρων Πανεπιστημίων ὁ Πρύτανις αὐτῶν, διερμηνεὺς τῆς πανελληνίου ἀγανακτήσεως, ἀπηύθυνεν ἔκκλησιν πρὸς πάντα τὰ Πανεπιστήμια ἐν ὀνόματι τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς φιλανθρωπίας, καταγγέλλων τὰς ἀποτροπαίους φρικαλεότητας τῶν Βουλγάρων, κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1913, ἐναντίον πληθυσμῶν ἀόπλων καὶ ἀνυπερασπίστων.

Καὶ νῦν τὰ Πανεπιστήμια τῶν Ἀθηνῶν, ὁρμώμενα ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ ἠθικῆς ἀλληλεγγύης τῆς κρατούσης μεταξὺ τῶν Πανεπιστημίων τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, τῶν ναῶν τούτων τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἡμερώσεως, ρηγνύουσι κραυγὴν ἀποτροπιασμοῦ καὶ διαμαρτυρίας διὰ τὰ ὄργια τῶν Βουλγάρων, οἵτινες ἐμίαναν καὶ διήρπασαν τὴν παραδοθεῖσαν εἰς ἐκείνους καὶ ἤδη ἀνακτηθεῖσαν ἱερὰν γῆν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Ἐρήμωσιν καὶ καταστροφὴν ἐσημείωσε τὸ πέλμα τῶν βαρβάρων τούτων ὅθεν διῆλθε. Καταστροφὴν καὶ ἐρήμωσιν πανταχοῦ συνήντησεν ὁ Ἑλληνικὸς στρατός, νικηφόρως χωρῶν μετὰ τῶν ἀρηΐων Συμμάχων ἐπὶ τὰ πρόσω, πρὸς τὴν κατάληψιν τῆς ἀπολυτρουμένης χώρας τῶν πατέρων αὐτοῦ. Ἐμπρησμούς, ἐξανδραποδισμούς, μαρτύρια, ἀτιμώσεις καὶ κακώσεις παντὸς εἴδους διέπραξαν οἱ Βούλγαροι, συνεχίζοντες καὶ συμπληροῦντες τὸ ἔργον των ἐναντίον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἔργον ἄξιον οὐχὶ λαοῦ ἀξιοῦντος νὰ ζήσῃ ὡς εὐνομούμενον Κράτος, ἀλλὰ ὀρδῶν βιουσῶν κατὰ τὰς ζοφερωτάτας περιόδους τῆς Ἱστορίας. Πληθυσμοὶ ἀνθουσῶν πόλεων ἀπεδεκατίσθησαν, κάτοικοι αὐτῶν ἀπήχθησαν ἀγεληδὸν εἰς τὰ ἐνδότερα, παρθένοι ἐβιάσθησαν, ἀθῷοι ἐθανατώθησαν, κτίρια δημόσια καὶ δικαστικὰ ἀρχεῖα ἐπυρπολήθησαν, πόλεις κατεσκάφησαν. Κατὰ τῶν ἀπεριγράπτων τούτων κακουργιῶν διαμαρτύρονται τὰ Πανεπιστήμια τῶν Ἀθηνῶν, τὰ ἐκπροσωποῦντα τὴν Ἑλληνικὴν Ἰδέαν ὑπὸ τὴν εὐγενεστάτην αὐτῆς ἀπὸ αἰώνων ὄψιν, καὶ στιγματίζουσι δι' ὅλης αὐτῶν τῆς δυνάμεως τὰς θηριωδίας καὶ τὰ αἴσχη τῶν Βουλγάρων.

Πεποίθασι δὲ ὅτι, καθ' ἣν στιγμὴν δικαιοσύνη μέλλει ν' ἀνορθώσῃ καὶ ἐλευθερία νὰ χαροποιήσῃ δεινοπαθοῦντας λαούς, χάρις εἰς τοὺς ἀγῶνας μεγαλεπηβόλων ἡγητόρων καὶ ἡρωϊκῶν προμάχων τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου, θὰ καταδειχθῶσιν ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ εἰδεχθείᾳ τὰ ἀνομήματα τῶν Βουλγάρων καὶ ὁ πέλεκυς τῆς τιμωρίας θέλει καταπέσῃ βαρὺς ἐναντίον τῶν ἀδικητῶν. Ἐφ' ᾧ τὰ Πανεπιστήμια τῶν Ἀθηνῶν ἀπευθύνουσι πρὸς τὰ σεπτὰ Πανδιδακτήρια τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς τὴν διαμαρτυρίαν αὐτῶν, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ταῦτα θέλουσι διερμηνεύσῃ ταύτην ὅπου δεῖ μεθ' ὅλου τοῦ κύρους τῆς ἠθικῆς αὐτῶν ἐπιβολῆς.

Ὁ Πρύτανις
Γ. Γαζέπης».

Πανθρακικὸν Συλλαλητήριον.—Μέγιστον πανθρακικὸν συλλατητήριον συνεκροτήθη ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 30ῇ Σεπτ. ἀποδεχθὲν τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα:

«Ἐξ ὀνόματος τῶν ἐν Μακεδονίᾳ προσωρινῶς ὡς προσφύγων διαβιούντων 250 χιλιάδων Ἑλλήνων Θρᾳκῶν, ἀγωνιώντων διὰ τὴν τύχην τῆς πατρίδος των Θρᾴκης, διατελούσης ὑπὸ Τουρκοβουλγαρικὸν ζυγόν, ἐπὶ οὐδεμιᾶς ἐθνολογικῆς βάσεως στηριζόμενον, συνελθόντες σήμερον τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1918 ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Λευκοῦ Πύργου οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ Θρᾷκες ψηφίζουν:

Πρῶτον. Ἀπευθύνονται πρὸς τὸν πολιτισμένον κόσμον τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, εἰς τὸ πλευρὸν τῶν ὁποίων ἐπολέμησαν καὶ πολεμοῦν χιλιάδες Θρακῶν προσφύγων, καὶ ζητοῦν ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας διεκήρυξαν οἱ Σύμμαχοι διὰ τοῦ στόματος τοῦ Προέδρου τῆς Ἀμερικῆς κ. Οὐΐλσων, ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐλευθερία τῆς Θράκης καὶ προφυλαχθῇ ἀπὸ πάσης μέχρι τοῦ Συνεδρίου τῆς εἰρήνης δοκιμασίας καὶ εἶτα πραγματοποιηθῇ ἡ παλιννόστησις αὐτῶν εἰς τὰς ἑστίας των.

Δεύτερον. Ἐντέλλονται εἰς τὰς Θρακικὰς ὀργανώσεις, ὅπως δι᾽ ἀντιπροσώπων των εἰς τὸ Πανθρακικὸν Συνέδριον τῶν Ἀθηνῶν ἐπιδιώξωσι τὴν λύσιν τοῦ Θρακικοῦ ζητήματος συμφώνως πρὸς τοὺς δικαίους πόθους τοῦ Θρακικοῦ λαοῦ.

Τρίτον. Ἀντίγραφον τοῦ παρόντος νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν Ἀρχιστράτηγον τῶν Συμμαχικῶν στρατευμάτων τῆς Ἀνατολῆς καὶ εἰς τὸν Γενικὸν Διοικητὴν Θεσσαλονίκης καὶ Πέλλης».

Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων Μικρασιατῶν. — Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, εἰς αἴτησιν τοῦ ἱδρυθέντος ἐκεῖ κομιτάτου ὅπως ἐγκρίνῃ τὴν ἐνέργειαν ἐράνων καθ᾽ ὅλην τὴν Ἀμερικὴν ὑπὲρ τῶν ἐν Μ. Ἀσίᾳ Ἑλλήνων, θυμάτων τῆς Τουρκικῆς βαρβαρότητος, ἀπηύθυνε πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Κομιτάτου τὴν ἑπομένην ἐπιστολήν:

«Ἐγκρίνω ἐξ ὅλης καρδίας πᾶσαν συνδρομὴν τοῦ λαοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, προωρισμένην ν᾽ ἀνακουφίσῃ τὰς φρικώδεις ταλαιπωρίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Μ. Ἀσίας. Οὐδεὶς ὑπέφερε πλειότερον καὶ ἀδικώτερον αὐτοῦ.

»Οἱ Ἕλληνες τῆς Μ. Ἀσίας, συνδεόμενοι διὰ πλείστων δεσμῶν μετὰ τῶν φιλελευθέρων λαῶν, οἵτινες μάχονται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν καταδυναστευομένων ἐθνοτήτων κατὰ κυβερνήσεων ἀπολυταρχικῶν, ἀπέδειξαν διὰ τῆς ἐπιχειρηματικότητός των καὶ τοῦ ἀποταμιευτικοῦ των πνεύματος ὅτι κατέχουν τὰς σπουδαιοτέρας ἰδιότητας να συντελέσωσιν ἐν τῷ μέλλοντι εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας αὐτῆς.

»Ἡ προσκόλλησίς των εἰς τὴν πάτριον θρησκείαν, παρ᾽ ὅλην τὴν βίαν καὶ τὰς ἀπειλὰς τῶν δυναστῶν των, συνιστᾷ αὐτοὺς θερμῶς εἰς πάντας ἐκείνους, οἵτινες πιστεύουν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Ἐκτὸς τούτου, ἡ ἀφοσίωσίς των εἰς τὸ ἰδεῶδες τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος ὀφείλει νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς ἰδιαιτέρως συμπαθεῖς πρὸς τὸν Ἀμερικανικὸν λαόν, τοῦ ὁποίου ὁλόκληρον τὸ πολιτικὸν σύστημα βασίζεται ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας.

»Δι᾽ ὅλους τοὺς ἀνωτέρω λόγους, συνιστῶ θερμῶς τὰς προσπαθείας τοῦ Κομιτάτου πρὸς ἀνακούφισιν τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ παρακαλῶ πάντας τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ φίλους τῆς Ἑλλάδος νὰ χορηγήσωσι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὴν συνδρομήν των».

Οὐΐλσων.

Πολεμικὸν Ἡμερολόγιον: 27, ἅλωσις τοῦ Καμπραί. Εἴσοδος τοῦ Ἑλλην. στρατοῦ εἰς Καβάλλαν. — 28, κατάληψις τοῦ Ἐλβασὰν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν.— 29, γαλλικὸν σύνταγμα ἐγκαθίσταται ἐν Σόφιᾳ. Ὁ Πρίγκηψ Κάρολος τῆς Ἔσσης ἐξελέγη βασιλεὺς τῆς Φινλανδίας. Ἀπάντησις τῆς Γερμανίας εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Οὐΐλσων, τὰς ὁποίας οὗτος ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὴν πρὸς σαφέστερον καθορισμὸν τῶν περὶ εἰρήνης προτάσεών της. Ἡ Γερμανία ἀπαντῶσα δηλοῖ ὅτι δέχεται πάντας τοὺς ὅρους καὶ τὰς ἀπόψεις τοῦ Οὐΐλσων. Φῆμαι περὶ προσεχοῦς παραιτήσεως τοῦ Κάϊζερ. Ὁλοσχερὴς συμπλήρωσις τῆς ὑπὸ τοῦ ἑλλην. στρατοῦ ἀνακαταλήψεως ἁπάσης τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας. — 30, παραίτησις τῶν Κυβερνήσεων Αὐστρίας καὶ Οὐγγαρίας. Ἀντιπρόσωποι τῆς Τουρκίας ἀφικόμενοι εἰς Ἑλβετίαν προτείνουν ὅρους πρὸς τὴν Συνεννόησιν διὰ σύναψιν χωριστῆς εἰρήνης. Κατάληψις τῆς Πρισρένης καὶ τῆς Μητροβίτσης ὑπὸ τῶν Γάλλων. — 1 Ὀκτωβ., Κατάληψις τῆς Νύσσης ὑπὸ τῶν Σέρβων. Ἄφιξις τοῦ κ. Βενιζέλου εἰς Λονδῖνον δι᾽ Ἰταλίας καὶ Γαλλίας. Κατάληψις τοῦ Λὰν καὶ τῆς Λα Φέρ.—2, πτῶσις τῆς Ρουλέρ. Παραίτησις καὶ τῆς νέας Τουρκικῆς ὑπὸ τὸν Τεουφὶκ πασᾶν Κυβερνήσεως καὶ σχηματισμὸς ἄλλης ὑπὸ τὸν τέως Μ. Βεζύρην Χαλὴλ πασᾶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Τούρκων αἰχμα-

λώτων Παλαιστίνης ὑπερβαίνει τὰς 75.000. Κατάληψις τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Τριπόλεως ὑπὸ τῶν Ἄγγλων.—3, τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα κατέλαβον τὸ Δυρράχιον. Κατάληψις τοῦ Ἰπὲκ ὑπὸ τῶν Γάλλων. Παραίτησις τοῦ πρωθυπουργοῦ Αὐστρίας Χουσάρεκ καὶ κλῆσις τοῦ κόμιτος Ταρόντα πρὸς σχηματισμὸν νέας Κυβερνήσεως. Ὁ Οὐΐλσων ἀπαντῶν εἰς τὴν τελευταίαν γερμανικὴν διακοίνωσιν ἀναθέτει τὰ περαιτέρω εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς συμβούλους τῶν συμμάχων τῆς Συνεννοήσεως καὶ δηλοῖ ὅτι ἡ Συνεννόησις ἀδυνατεῖ νὰ συγκατατεθῇ εἰς ἀνακωχὴν ἐὰν μὴ τεθῶσιν ἐκποδὼν οἱ ὑπεύθυνοι τοῦ νῦν πολέμου.—4, Κατάληψις τῆς Ὀστάνδης ὑπὸ τῶν Βέλγων, προέλασις αὐτῶν μέχρι τῆς Μπρὺζ καὶ τῶν συμπραττόντων Γάλλων μέχρι τῆς Θιέλτ, κατάληψις ὑπὸ τῶν Ἄγγλων τῆς Λίλλης καὶ τοῦ Δουαὶ καὶ προέλασις μέχρι τοῦ Τουρκουάν, ὁλοσχερὴς κατάληψις τοῦ Κατῶ καὶ προέλασις μέχρι τῆς διώρυχος τοῦ Σάμπρ. Ἐν Συρίᾳ προέλασις τῶν Ἄγγλων ἄνευ ἀντιστάσεως. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀπαντῶσα εἰς πρότασιν τῆς Τουρκίας περὶ χωριστῆς εἰρήνης ἠξίωσε τὴν ἄνευ ὅρων παράδοσιν τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ ὑφ' ὅλων τῶν μετώπων.

ΝΕΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΑΙ

[Ὁ «Ἐκκλησ. Κῆρυξ» ἀναφέρει μετὰ συντόμου κρίσεως πᾶν σύγγραμμα εἴτε μελέτημα ἐν περιοδικῷ ἢ φύλλῳ, τοῦ ὁποίου ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν αὐτοῦ].

Δημ. Α. Σίμου, «Ἐπιμνημόσυνος εἰς τοὺς ἐθνομάρτυρας καὶ τοὺς ἐν πολέμῳ πεσόντας Μικρασιάτας καὶ Θρᾷκας καὶ πάντας τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τελευτήσαντας», ἐκφωνηθεὶς τῇ 8 Ἰουλίου 1918 ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Θεράποντος. Ἐν Μυτιλήνῃ. Τύποις «Σάλπιγγος» 1918.

— Ἐν τῇ «Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιθεωρήσει» (Ἀθῆναι 1917, Σεπτέμβρ.-Ὀκτώβρ. τόμ. Α' τεῦχ. α' σελ. 5-8) ὁ κ. ***Δημ. Σίμου Μπαλᾶνος***, καθηγητὴς τοῦ Διδασκαλείου, πραγματευόμενος περὶ τῆς «διδασκαλίας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐν τοῖς Σχολείοις», δικαίως καταχρίνει τοὺς ἐκ τῶν λογίων θεωροῦντας τὴν διδασκαλίαν τῆς Π. Δ. ἐν τοῖς ἡμετέροις σχολείοις ὡς περιττὴν καὶ ἐπιβλαβῆ. Ὑπάρχει πάντως τι τὸ τρωτόν, τοῦτο ὅμως δὲν ἔγκειται ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' ἐν τῇ μεθόδῳ τῶν διδασκόντων καὶ τῇ ἐκλογῇ τῆς διδασκομένης ὕλης. Δέον λοιπόν, κατὰ τὸν κ. Μπαλᾶνον, νὰ τροποποιηθῇ ἡ μέθοδος, καὶ ἡ ἐκλογὴ τῆς ὕλης νὰ γίνῃ σκόπιμος, διακρινομένου τοῦ οὐσιώδους ἀπὸ τοῦ ἐπουσιώδους μέρους. Μετὰ τὴν ὑπόδειξιν τῶν τρωτῶν ἐν τῇ σημερινῇ διδασκαλίᾳ τῆς Π. Δ. ὁ συγγραφεὺς τοῦ μελετήματος τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς διδασκαλίας της ἐν τοῖς σχολείοις, διότι ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον στοιχεῖον μορφώσεως ὥς τε σπουδαιότατον τμῆμα τῆς καθ' ὅλου φιλολογίας, καὶ ὡς οὐσιώδες ἐφόδιον τῆς καλλιτεχνικῆς μορφώσεως, πρὸ πάντων ὅμως ὡς σημαντικώτατος θρησκευτικὸς παράγων. Ἄλλως τε ἡ Κ.Δ. εἶναι ἀδύνατον νὰ κατανοηθῇ ἄνευ τῆς Π.Δ.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἀθηνῶν δρχ. 10, Ἐπαρχιῶν δρχ. 12, Ἐξωτερικοῦ δρχ. 15. Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Γραφεῖα ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.

Διευθυντὴς ΧΑΡΙΛ. Ι. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ